Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký(67-74)tặng Huỳnh Chiếu Đẳng xin cảm tạ,Chủ quán Kho Sách Xưa Quán Ven Đường (scan từ microfilm của Đại Học Cornell)

SỐ THỨ 3757 SIX PAGES NGÀY THỨ BẢY 28 MARS 1931, — MÙNG 10 THÁNG HAI NĂM TÂN-MÙI SÁU TRƯƠNG NĂM THỨ 24

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký(67-74)tặng Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. Chủ quán Huỳnh Chiếu Đẳng xin cảm tạ(scan từ microfilm của Đại Học Cornell)

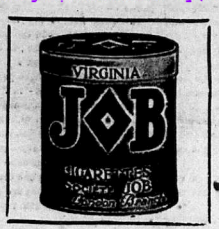

LỤC-TỈNH TÂN-VĂN

GIÁ BÁO

Một năm.....	15$00
Sáu tháng.....	8.00
Ba tháng.....	4.00
Mỗi số.....	0.07

XIN LƯU Ý

Mua báo xin trả bạc trước và gởi ngay cho ông Nguyễn-văn-Của, Tổng-lý.
Bài xin đăng báo thì gởi cho ông Lâm-v. Ngọ, Chủ-nhiệm.

Báo xuất-bản hàng ngày, trừ ngày lễ và Chúa-nhựt

Gởi dây thép đi: LUCTINH SAIGON
Dây thép nói: Số 252-Saigon

CHỦ-NHƠN: NGUYỄN-VĂN CỦA ● CHỦ-NHIỆM: LÂM-VĂN-NGỌ

Báo-quán: ở đường Lucien Mossard số 13.— SAIGON

Thay mặt cho tác bảo ở bên Pháp-Quốc
E. BOURBET & Cie
9, rue Troschet — Paris (VIIe)

KỊCH-ĐÀM

CÁI DỊCH KỊCH Ở XÃ-HỘI TA NGÀY NAY

Diễn-kịch là một cách giáo-dục quốc-dân rất nên công-hiệu, mà cũng là một cách làm thay đổi lòng người rất nên mau chóng. Bên các nước văn-minh ta các thành-phố lớn đều có kịch-trường và người ta thường so sánh chốn kịch-trường với đại-diễn-thuyết mà cho là ánh-hưởng lại có phần rõ rệt hơn nhiều.

Ở nước ta từ xưa đến nay trên sân khấu các tạp hát, phường hát chỉ có lối hát tuồng và hát chèo. Gần đây, trăm việc đều đổi mới mà cái lối diễn-kịch mới xuất hiện ra trong xã-hội chừng mươi năm nay. Thấy ở nước người các nhà kịch, các nhà đóng kịch đều được quốc-dân hoan-nghênh lắm người nước mình một năm trở lại đây, nó nức nhau trở tài trên sân khấu. Nay rạp hát nầy bi-kịch, mai rạp hát kia hài-kịch, mấy năng gần đây không mấy tuần lễ là không thấy các báo rỏ-động cho một vài vở kịch. Trừ các bọn tài tử mọi đôi khi diễn-kịch giúp vào việc nghĩa, thì mục-đích còn có ích mấy may, chớ ngoài ra nữa cứ công bình mà nói, thì tôi dám chắc rằng người mình hưa biết soạn và chưa biết diễn-kịch. Phần nhiều những người mà ngày nay mở máy trên chốn kịch-trường, toàn là một hạng người vô nghề nghiệp, thất-quốc-dân mình hiện nay hoan-nghênh kịch mà kiếm cách sanh nhai. Nói thế chẳng khỏi nhiều kịch-gả lấy làm bất bình mà cho là quá thiên, nhưng nếu các ông để ý xem xét, thì tôi dám chắc rằng lời phán đoán ấy chẳng sai nào. Tôi vẫn biết rằng nghề có nuôi người thì nghề mới mong phát đạt được. Có lấy nghề diễn-kịch mà làm nghề nuôi sống thì các kịch-gả mới tận tâm tận lực làm cho nghề mình càng ngày càng có giá trị hơn lên, nếu diễn-kịch chỉ là để giúp vào việc nghĩa thì năm thì mười họa mới dùng đến nó, như thế thì còn mong gì nghề diễn-kịch phát đạt được nữa. Nhưng làm nghề cần phải trọng nghề, đừng bỏi lợ nghề. nhưt là nghề diễn-kịch thì người dùng nó lại càng phải rất là thận trọng.

Đem một vở kịch phô ở trên sân khấu, tức là đem một bài học mà giảng cho các khán quan, tức là đem một bài diễn-thuyết mà đọc cho người đi xem nghe. Sau khi bước chơn ở nhà hát ra người xem kịch cảm tưởng chan chứa về những điều mắt thấy tai nghe. Mỗi một câu nói, một bộ điệu là có ảnh-hưởng đến lòng người đi xem. Kẻ biết soạn kịch, đem những tấm gương tốt mà tả ra trên sân khấu, thì giúp ích cho nền luân-lý không phải là ít kẻ không biết soạn kịch, hộ chuyện gì vơ chuyện ấy, đem những điều xấu xa, ô uế phô ra lại không biết xếp đặt hại cho phong-hóa không phải là nhỏ vậy.

Một người soạn kịch cần phải đủ học-thức, đủ tài năng, đủ lịch-duyệt lại cần phải có ý phán đoán biết suy xét việc tới biết cân nhắc điều hay lẽ phải một người đi diễn-kịch it ra cũng cần phải hiểu kịch và mình mẩn để ở cho hết tinh thần dáng dấp bộ điệu của vai trò, thì mới không làm mất giá-trị của vở kịch. Các đào kép, bát tuồng hát chèo chỉ cốt giọng tốt, hát hay, nhờ nhiều câu hát và luyện được cái bộ tịch nhà nghề là đủ, chớ người diễn kịch thì không thế, mỗi một vở kịch thì phải một khác. từ lời ăn tiếng nói cho đến dáng điệu đứng ngồi, đều phải theo trong cảnh trong vở kịch mà phải thay đổi, biến hóa vô cùng.

Soạn giả ở nước mình thì sao?

Tôi chỉ thấy mấy người vỏ vẻ năm ba chữ, không có lịch duyệt không có mắt quan sát, dựa theo các kịch Tây, kịch Tàu lạo thảo một vài cảnh, kết cấu đã không có đầu đuôi, luận-lý lại mập mờ và sai lầm, người đi xem kịch đã không lý hội được nghĩa lý, mang một mối ngờ trong lòng kịch như thế tài gì không có ảnh-hưởng xấu đến nhân tâm thế đạo. Các nhà soạn kịch thời lại thiên về mặt tình, vì tình kịch nhiều cách mô tả, rồi kịch nầy mà theo kịch kia đi lại chỉ những chuyện ngô liễu tường hoa, những chuyện bình khang đồ bác, những chuyện thương luân bại lý, quyền nào cũng giống giống như nhau.

Các nhà đóng kịch thì sao? Phần nhiều đều là kẻ vô học thức, vô nghệ nghiệp, hết kế nuôi thân mới xoay vào nghề kịch, may ra nổi tiếng trên sân khấu mà lại phát tài, chẳng may thì cũng không mất vốn liếng gì.

Ôi! nghề kịch có phải là để nuôi hạng vô nghệ nghiệp dâu, ở xã-hội ta ngày nay kịch soạn nhiều, diễn kịch luôn không phải là một việc đáng mừng cho nghề kịch, đấy chẳng qua là một cái dịch kịch cần phải tìm phương pháp mà trừ bớt đi.

H. L.

Bổn phận một người chủ xe hơi ít nữa là lo bảo kê sự rủi ro lầm hư hao của người khác mà theo hộ minh phải chịu trách nhậm. Độ chừng hai mươi lăm đồng bạc. Hãng Bảo kê xe hơi Annam lảnh chịu bồi thường tới mười ngàn đồng bạc (một trăm đồng dầu về phần chủ xe chịu).

CHUYỆN LẠ THẾ-GIỚI

Cái mê-tín trong lúc kết-hôn

Người nước Nam ta cũng như nước Tàu, trong lúc kết-hôn thật có lắm điều mê-tín do phong tục lậu-truyền đáng bưng miệng cười thay!

Ai bảo rằng Tây-phương trong việc dựng vợ gả chồng chẳng có những điều mê-tín như ở bên ta.

Phong-tục nước Anh nước Mỹ, lúc mà hai gã lân-hôn ra nhà thờ làm lễ cưới, nếu đi đường mà trông thấy một con Nhện hay một con Ếch, hay một con Chó sói, đều lấy làm kinh sợ, cho một cái điềm quái gở không lành. Chắc thế nào sau nầy một đôi vợ chồng ấu cũng không được cùng nhau sum hiệp mỹ mãn.

Lại lúc làm lễ cưới thời làm lễ lúc mặt trời mọc, nếu chậm một lát đến lúc giờ lấy bóng đã xế tà thời thật là cuộc hôn-nhân ấy sẽ cho là không may quá lắm.

Tục Tàu khi làm lễ cưới thời hay đánh trống thổi sáo cử nhạc huyên-hoa, lại đốt pháo vang đ ng cả lên như bên ta, để cho lắm tiếng nhộn nhàn vui vẻ.

Những người Tây-phương mê-tín khi làm lễ ở nhà thờ cũng làm cho ra cái nhộn tiếng vang động các bàn thân thích trong họ nội hàng đều vy, người ta bo bẻ.

Cuộc xổ số để giúp nhà thương phung Quí-hòa

Nghị định quan Toàn-quyền Đông-pháp cho phép tổ chức một cuộc đánh số (loterie) để giúp nhà thương bịnh phung Quí hòa (Qui-nhơn)

Hanoi ngày 31 tháng 10 năm 1930.

Quan Toàn-quyền đại thần Đông-pháp, thưởng thọ tam hạng Bắc-đẩu bội tinh.

Chiếu theo chỉ dụ Đức Gia-long ngày 20 tháng 10 năm 1811;

Chiếu theo luật lệ ngày 21 tháng 5 năm 1836, đã có nghị-định ngày 19 tháng 7 năm 1866 cho ban hành ở xứ Nam-kỳ;

Chiếu theo chỉ dụ Hoàng-đế ngày 29 tháng 5 năm 1811 đã có chỉ dụ Đức Gia-long ngày 4 tháng 8 năm 1883 cho thi hành ở các thuộc địa và có nghị-định ngày 12 tháng 10 năm 1883 ban hành ở xứ Nam-kỳ;

Chiếu cứ đơn xin của hội-đồng tạm thời để tổ-chức cuộc đánh số để giúp nhà thương bịnh phung Quí-hòa.

NGHỊ-ĐỊNH

Khoản thứ 1. — Hội-đồng tạm thời tổ-chức một cuộc đánh số để giúp nhà thương bịnh phung (épro-serie) Qui-hòa (Qui-nhơn) thì nay được phép tổ chức cuộc đánh số ấy.

Khoản thứ 2. — Số làm 6 vạn phiếu (60 000 billets) mỗi phiếu giá 1 $ 00.

Khoản thứ 3. — Các phiếu được trúng thì định là 3 vạn đồng bạc (30 000) và sai phân như sau nầy;

1 số trúng	10 000 $
2 số trúng 200 $ . .	4 000
12 số trúng 50 $ ...	6 000
50 số trúng 100 $ ...	5 000
100 số trúng 50 $ ...	5 000
Cộng	30 00 »

Khoản thứ 4. — Cuộc đánh số ấy sẽ mở tại Saigon về ngày 1 tháng 7 năm 1931 sẽ có nghị-định quan Thống-đốc Nam-kỳ đặt một hội-đồng để kiểm xét cuộc mở số ấy.

Kể từ ngày mở số làm đầu số nào đã trúng mà một năm không ai nhận thì số bạc ấy sẽ bỏ vào việc làm phước dã nói trên.

Khoản thứ 6. — Quan Thống-đốc Nam kỳ tuân chiếu nghị-định nầy thi hành.

Quan Toàn Quyền Đông-pháp,
Ký tên: P. PASQUIER.

Đêm hát giúp hội Báo-viện

Độc-giả chư-tôn đã có nghe rằng ban Phước-Xương đêm thứ sáu, 27 Mars hát tuồng « Hòa-thiều Hồng-liên-Tự » lại rạp Modern Cinéma, giúp Báo-viện Liên hữu hội đang buổi tân hành.

Ban Phước Xương vì hội M. Lê-hoằng-Mưu cũng vì hội, muốn đặng lịch gì cho khỏi mình, nên chẳng nói khó nhọc. Rồi vì gặp đêm thứ sáu, cuối tháng, là những ngày khó sanh lợi; lại còn thêm bạn Phước-Xương là hát bộ, chẳng phải hát Cải-lương là điệu. thiên-hạ đang yêu chuộng: dầu rằng bạn Phước-Xương là một bạn hát có danh lớn thuở giờ; nhứt là rỏ-dào Năm-Nhỏ, có thủ vở tuồng trong đó, thì có người coi đông. Bởi vậy M. Lê hoằng-Mưu vì hội bỏ ra mà coi ý trong hội nhiều ông sợ sút sùng-rét; sợ mình kiếm lợi mà ra kiếm hại, lại còn xấu tiếng hư danh.

Ay sau đêm thứ sáu, không chắt rạp, chớ cũng có người coi đông. nên mới đáng tinh lợi coi, thảo xuất không bỉnh phu cho cũng không phải. Không đến đêm không người coi, mà cũng không đến đêi không lời, lỗ vốn hội viên phải đóp tiền tuy mà bù chi-phí.

M Lê-hoằng-Mưu tuy không vui, chỷ hết buồn và cũng hết sợ. Sớm mai nầy, tôi có hỏi ý M. Lê-hoằng-Mưu M. Lê-hoằng-Mưu cười nói :

« Nhờ ơn ông Bùi-thế-Mỹ, ông Võ-thành-Bửu, ông Lưu-công-Châu, ông Đoàn ông Nhựt hết sức giúp đỡ, nên mới đặng yên vang thế đấy. Nếu chẳng có các ông, hay là nếu các ông lấy làm tâm giúp tôi, thì, than ôi, một tay khu đỏ nen kêu, một chưng ma chụy tiếng riêng mới khó. Cũng như có bác anh em tướng tinh không nệ nhọc-nhưn hao tổn, nhà ông xa bà Nguyễn-văn-Lâu, ông vỏ bà Lưu văn-Lang, ông nghị-viên Khá, ông nghị-viên Sam, nghị-viên Hựu, nghị-viên Nương, ông tuyện ưa bà Nụ-văn-Hương, mà nhứt là bà Hội-đồng Thông Chợ-lớn với Cụ-bà : yêu-liều thầy bộ Nhu, thầy bộ Chim, ông Nguyễn-văn-Lâu, Chợ-lớn với ông Trưởng tòa Khuê Biên-hòa, chẳng nệ đàng xa, đêm hôm tìm tới. Nghĩ ân ấy trọng đại biết bao !

« Hại tôi chẳng biết tỏ sao cho rõ tất tình thâm cảm của tôi ; duy biết nơi một tiếng lớn :

« Cảm ân » có-bác anh em, trăm năm nguyện ghi lòng tục dạ !

« Đối với hội Báo-viện, tôi tưởng đêm hát nầy đủ tỏ cho trong hội thấy lòng tôi : dầu rằng tôi mong làm ích lợi cho hội buổi đâu, mà làm chẳng đặng lợi nhiều như nguyện !

« Dường ấy, tôi cũng vui cho phận tôi, mà tự nhận rằng đối với hội, tôi làm hết phận sự của tôi : tôi không then mà ngó mặt anh-em trong hội. »

Nghe lời M. Lê-hoằng-Mưu phân giải, tôi lấy làm khen ngợi M. Lê-hoằng-Mưu là một người vì nghĩa không vì lợi ; lại cũng là một người có tánh khẳn-khái, hay quyết đoán, nói đặng thì làm đặng.

LÊ-QUANG-VẬN.

ĐOẢN THIÊN TIỂU-THUYẾT

Tình duyên sao khéo hững hờ

Thôi, chẳng qua cũng là số phận ta, chớ còn oán trách được ai, duyên kia là duyên hờ hững, rồi may, mai rủi, chẳn qua cũng lại ông xanh trên người bạc phận.

Trong một chăng phòng của đóm kín mít, trên cái ghế, trước cái bàn nhỏ, bút mực sách vở lổng chổng, một cô thiếu-nữ ngồi, mặt ủ mày chau ra chiều nghĩ ngợi, thiếu-nữ người đẩy đà, mặt đầy đặn, đầu vấn kiểu trần, mình mặc cái áo nâu tây, chân đi đôi giép Nhựt-bổn. Thiếu-nữ nghĩ ngợi rồi lại thở-dài, mặt ỏ gay, hai mắt rơm rớm ướt.

Trong khi ấy, cảnh của ngoài hè mở, thiếu-nữ trông ra thấy một người thiếu-phụ, trạc độ tam tuần cỏ lẽ, ăn mặc lối thôn quê, một tay cắp nón bước vào.

— Kia chị, sang, bao giờ thế? thiếu-nữ cất tiếng hỏi.

Với vàn mời sang rồi rông có về hoàn rầu, dừng lại nghỉ đến chuyện ấy chớ gì. Thôi cô ạ, cần gì, thiếu-hạ khỏ-gì đến-ông nữa hay sao? Nãy cô ạ, ngày hôm qua tôi ra ngoài ấy, hai vợ chồng nó nói những câu rất ngạ-tai. Nó bảo cô có bằng lòng làm bé thì ra. Rồi con vợ nó lại bảo cô có lẽ sống nó, thì nó mới cho làm bé, không thì thôi.

Tôi nghe thấy nói, tôi cũng tức thay cho cô.

Người thiếu-nữ nghiến răng, cau mày nói : Thôi chị a, nếu thế thì cô họa ra sống Cải, mượn dòng nước đó đưa về nơi thủy phủ cho rồi, chớ em đâu lại chịu những cái đê nhục như thế!

Cô cứ nó lại viết một cái giấy cho tôi đây nầy, miệng nói, tay thỏ vào tài rút ra một miếng giấy nhỏ, lên tiếng gọi : Sót đâu con, vào đọc cô nghe, gọi vừa dứt, một đứa con gái độ 8, 9 tuổi ở ngoài bước vào.

Thưa mợ bảo con đọc gì? Người thiếu-phụ liền đưa tờ giấy cầm trong tay, cô bé đón lấy đứng ra đọc.

« Tôi là L. V. T. thông-phán tòa sứ có mấy lời cùng cô X như sau nầy.

Nguyên trước kia, tôi đã kết duyên cùng thị-Th. con gái ông tú T. ở nhỏ hàng Đậu là vợ lớn, đã có một đứa con gái lên 9 tuổi, và một đứa con trai lên 5 tuổi. Mẹ tôi bắt tôi phải bỏ thị-Th. mà kết duyên cùng cô, tôi không nghe cũng không được nên tôi phải vâng lời Thật bụng tôi chẳng có chút chi là ăn ái cùng cô, thật là vô duyên hờ hững! Vợ lớn có con trai có, con gái có. bây giờ cô cũng nhận làm lớn, thì sao được? Cô bằng lòng làm thứ thì mới có lẽ, nhược bằng cô không thuận thì lẽ được về nhà lự đó lấy chồng, về trong khi cưới chưa vào sổ giá thì nên tôi không có quyền ngăn cấm.

L. V. T.

Giấy trắng mực đen, chữ tốt như cắt, cô nhỏ đọc rất mau, người thiếu-nữ lắng tai nghe hết đầu đuôi, mỉm cười một cách chua cay, thở dài một cái mặt trông có vẻ buồn rầu vô hạn, người thiếu-phụ cũng ngồi ngay trên cái ghế, ra chiều nghĩ ngợi.

∴

Nguyên cụ chánh H. ở làng L. H có một cô con gái út, xuân xanh đã ngoài 20, tên là cô X. người tuy không được nghiêng nước nghiêng thành, song cũng có vẻ ưa nhìn, để gọi, kẻ các hàng con gái trong làng thì chả có cô nào đã bì kịp.

Cũng đã có lắm nơi rắp ranh bắn

về song rồi chưa thuận nơi nào.

Năm vừa qua, có một quan phán người Hà-thành cũng mượn mối cầu hôn, thì ông bà chánh H. thuận ngay.

Ở X thấy nói có quan phán Hà-thành lên hỏi, thì rỏ nghĩ rằng : Tỉnh thành là nơi đô hội, lại một bước lên ngay bà phán nên có cũng thuận ngay.

Cách một tháng sau, trong làng L. H. có một đám cưới rất to kể các làm cưới trong thôn quê chưa từng đã có.

Hai họ ra khỏi cổng làng thì lên mấy cỗ xe hơi kết bông lam trắng, vân vụt chạy thẳng ra Hà-thành.

Cách độ năm tháng sau, trên cổng làng L. H. một cái xe đậu, trên xe một thiếu-nữ bước xuống. Thiếu-nữ ấy là ai? Không nói chắc độc-giả cũng rỏ là cô X. tay cầm cái đù màu hoa đào, mình mặc cái áo nhung thâm, chân mang đôi giày cườm bít tất phin trông thật có vẻ tinh lắm.

Chỉ khác có một điều là cô X. vừa đi vừa thở dài, hai mắt rưng rưng hột lệ, hình như trong lòng có tức bực điều gì mà muốn khóc. Có lẽ, cô ấy tỉnh thành để quen trông những lâu-lài, cửa nhà cũng là cửa đàng hoàng rộng rực rỡ, mà bây giờ về nơi thôn quê cỏ cây um tùm trông có vẻ thiêu điều, không được vui vẻ nên cô buồn chăng? Hay là cô về chơi mà nhớ nhà chồng chăng? Không.

Nguyên quan Phán nọ người ở Hà-thành nhà cô, trước đã kết duyên cùng con gái ông Tú T. đã sanh ba được một trai một gái, thị-Th người nhan sắc tuyệt vời, ăn nói đủ đường, không ngoan rất mực, chỉ hềm một nỗi chưa ngoa dinh đá, nên bà mẫu thân sanh ra quan Phán đem lòng ghét bỏ rồi bắt quan Phán phải đem người yêu lên tòa ly dị.

Thật vậy, thế mấy lần kêu van cùng bà, nhưng bà cứ khăng khăng một mực, nhứt định không nghe, quan Phán không làm thế nào được, rồi rủi ro phải gạt lệ ra tòa cùng thị-Th. chia phôi,

Bà mẫu thân sanh ra quan Phán nọ, đã bắt quan Phán cùng con dâu chưa ngoa của bà ly dị xong, liền mượn người về làng L. H. nói với ông bà chánh H. để xin cô X. cho Phán làm vợ cả.

Cưới được mươi hôm thì bà cụ nọ từ trần, mà về nơi chín suối.

Đưa đám xong, quan Phán tếch thẳng mươn riêng một ngôi nhà khác cùng thị-Th. sum vầy.

Còn cô X. từ khi bà mẹ chồng chết đến 5, 6 tháng sau, cũng chẳng trông thấy bóng quan Phán đâu, cứ một mình vò võ năm canh, chăn chiếc lẻ loi, không ai thăm hỏi, sau cô hỏi ra mới biết tâm sự là thế nên cô đã lại về quê cùng ông bà chánh H cả.

Được ít lâu rồi cô nhờ người chị dâu tức người thiếu phụ kể trên, ra hỏi xem quan Phán tại sao bỏ hững và xin tờ ly dị giùm cô.

T. N.

Hỡi đồng bào, nếu biết rằng sự phủ cường của ta ở trong sự *Siêng-năng, Tiện-tặng, Đồng-tâm Hiệp-lực*, mà ta không gia công gắng-sức đặng đoạt nó thì đoán hậu tấn mà ta sẽ để lại cái tiếng Công-dân Việt-Nam đê hèn của ta, sẽ thậm trách ta lung lắm.

VIỆT-NAM NGÂN-HÀNG.

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Kho Sách Xưa Quán Ven Đường, Chủ quán Huỳnh Chiếu Đẳng xin cảm tạ. Báo scan từ microfilm của Đại Học Cornell.

THỜI-VỊ

Người ta bỏ chồng để làm việc

Các cô con gái nhà Nam bỏ việc khi đã kiếm được chồng

Thật, những cái gì «cực đoan» ở trên trái đất nầy đều là khó coi cả. Mà thứ nhứt là ở cái đời kinh-tế khủng-hoảng nầy, mới lại càng để mấy ra những việc khó coi.

Ngó thấy cái đầu đề nói về phụ nữ, lại đọc đến mấy chữ «đời kinh-tế» và «khó coi», các độc-giả lại không khỏi hảo rằng tôi sắp mía tới các chị em bạn gái hay đi làm nghề mãi-dâm chắc? Không mà, tuy tôi nói về sự các chị em đi làm việc ngoài đây là những việc sang trọng của thấy chị em văn minh.

Trước khi nói tới chị em văn-minh nước nhà, tôi hãy xin phép nói qua chị em «văn-minh ngoại quốc» đã.

Dạ, nầy, mấy chị em đến tuổi «cập kè» bên Lô-măn-bi Chánh-phủ xử sự quá! Ở, đến tuổi «cập-kè» thời phải đi lấy chồng, ai không muốn vậy? Song có rất nhiều chị em nước Lỗ dù có muốn lấy chồng bằng chết cũng bị rải đời kinh-tế nó quay sòn mà không dám! Phải, cái đời kinh-tế! Bao chị em bên Lô-ma nì đã vì nó mà đảm đầu đồ đuôi kéo nhau vào là các sở nhà nước để lấy miếng nuôi thân.

Sao chị em làm việc không đảm lấy chồng? Lấy chồng thời mất việc chăng? Độc giả hỏi vậy, xin thưa ngay rằng chính phải thế đó.

Ô, lạ quá! — Thì hãy coi: Chánh-phủ chẳng biết đến đời ai hết, chỉ riêng biết đến cái đời của Chánh-phủ mà thôi. Cho nên, vì thấy hễ con gái làm việc Chánh-phủ mà đi lấy chồng thì xét ra không đủ thì giờ để hết lòng với phận sự nữa. Mới xét ra như vậy mà vừa đây đã có linh cách chức hết thảy các đàn bà có chồng. Thật là biếm quá! Về mà yêu chồng thì không xu nên vừa đây có 3000 bà làm việc các công sở liền nghiến răng bẻ một chữ đồng, rồi lật đật ra tòa xin ly-dị hết! Các bà ấy đành xa chồng hơn là xa bàn giấy «Kết-hôn» với cái bàn giấy suốt đời, các bà có khác gì sư. Ôi! phải yêu nghề hơn là yêu chồng, có chăng là cái khổ làm của các bà «kiếm cọp».

Cái «khái» của các bà ở đó yêu chồng song chẳng muốn nhờ chồng. Bên sông Danube dưới trời Âu mới có cái hạng người đớn bà như vậy chớ bên sông Nhị-Hà trên đất Việt nầy lại có hạng đàn bà khác hẳn.

Người ta bỏ chồng để làm việc mấy cô con gái nhà Nam bỏ việc khi đã kiếm được chồng.

Thật tôi đã biết có nhiều cô gái lên thời đi làm bàn giấy hoặc dạy học trước khi kiếm được ông bạn «giống khỏe» thôi thì chăm làm việc hết chỗ nói. Thế nhưng sau khi đã có «thầy» nào «rước» đi thì có lẽ vì nặng tấm lòng yêu mà chẳng «ăn thịt» như chị em nước Lỗ, những cô đó đều lật đật nộp «đơ-măng» xin «lỳ dị» phút ngay cái việc đang làm. Tự đó, rảnh việc được gần luôn với đức ông chồng các cô ấy mới hết sức mà yêu. Mà việc trong bếp ngoài nhà các cô — à quên các bà đã có con đôi thằng nhỏ.

Thật là hai cái thái-cực, giống đàn bà Lỗ-ma-ni và một ít giống đàn bà Nam-Việt.

Bởi những cái gì «cực đoan» ở trên trái đất nầy đều là khó coi, nên có lẽ chi có cái gì «trung lập» thời mới là «dễ coi» đó.

Nếu như vậy, thời lại chẳng yêu nghề quá, mà cũng đừng yêu chồng quá?

«Trung lập» như vậy không xuôi rồi. Không đi làm việc bàn giấy thời phải làm việc trong nhà, chớ đừng «lý-tài» quá như chị em bên Lỗ-ma-ni, mà cũng không nên «tình» quá như mấy chị em nước Việt.

«Mấy chị em» tôi nói vậy, vì may mà coi số chị em «tình» quá ấy cũng là ít lắm.

T. N.

Khăn đen Suối đờn

Tôi soạn đương làm những kiểu khăn đặt riêng tùy ý mỗi ông; xin viết thư nói rõ mấy lớp và lấy ni tôi, sẽ làm y theo gởi lại, cách lãnh hóa giao ngân, số phí tôi chịu.

Bằng hạng nhứt	3$00
Nhiễu gò hoặc cam nhung	2 50
Thứ thường ngoài chợ	1 20

Nguyễn-văn-Báp
Kỹ nghệ sinh Suối đờn (gare) Bình-Khánh

Các nhà thực-nghiệp ta nên có chí tiên-thủ cho bằng người

Nay nếu muốn cho các nhà nông công thương-giới ở nước ta đi lần cho đến cái địa-vị to lớn của các nhà thực-nghiệp Mỹ Âu thời có cái đường đi không?

Tôi thiết tưởng chỉ có một con đường tiến-thủ mà thôi.

Con đường ấy sẽ có ba đoạn đi, trải ba đoạn nầy thời sẽ đi tới được mục-đích.

Ba đoạn ấy như sau nầy:

1- Dõng-kí.

2- Kiên-nhẫn.

3- Chuẩn-bị.

Trận thương-chiến có khác gì những trận binh-chiến, nếu không có dõng khí hăng-hái mạnh bạo mà sấn vào quân thù nghịch đằng trước.

Trên giường thức dậy vừa xong, bước chơn xuống đất, nhảy phắt ngay dậy, đừng để cho lên giặc làm biếng nó ẵm bẹp ta nằm chết xẹp, ấy là một cái dõng-khí đó. Không biết bao nhiêu là sự mê say ham muốn quanh quất bên mình thế mà để ép đi được không để cho con ma tinh dụ-dỗ nó kéo mình vào trong vòng tửu sắc yên ổn, ấy cũng là một cái dõng-khí đó. Phàm những người đã có dõng-khí thì việc gì đáng làm lập tức làm ngay; bước chơn trong cửa ra đường đi lần lần hạnh, dầu cho gió bão tuyết sương cũng đi cho bằng được. Cái ý quyết muốn (Volonté) của mình rất là bền chặt việc gì cũng như việc gì, đều có gắng gượng bằng hai mà làm cho kỳ đến được; nếu không có cái tâm chí ấy, ý-khí ấy thì việc đời chỉ một phen nhòng ta vào làm gặp khó nghĩ lòng ba lần hết sức thời đã ra có thấy ma chẳng có chung, mong gì thành-công được nữa?

Trễ cho nên ở đời nếu không kiên nhẫn thời không xong được.

Vì như đầy sớm, chồng nhau với thì-dục gió rét thấu xương không chịu ra đi nửa bước lại trở lại nhà, việc làm hôm nay cũng để đến mai, nếu không kiên nhẫn là bền lòng, chịu khó chịu nhọc thì không sao mà thi-hành được.

Song nếu các nhà thực nghiệp ta đã có đủ dõng-khí kiên-nhẫn mà được, như vậy mà không có chuẩn bị trước thì làm việc cũng khó nên công.

Sẽ nhơn đó có câu rằng: Phàm làm việc có dự bị mới đứng vững; nếu không biết dự-bị sẵn sàng luôn thì bị thất-bại ngay. Việc trong thiên-hạ chưa từng bao giờ có việc không chuẩn-bị trước cũng nên được công vậy. Không biết chữ thì đọc sách làm sao được? Không lập tính thì biết sao được số mục thế nào? Không biết kế toán thì biên chi sổ sách, buôn bán làm sao được? Ấy là nói về việc, chớ trăm công ngàn việc ở đời, nếu không nhứt nhứt cần phải chuẩn-bị. Nếu không bồ-tập cho thêm thạo đi, dầu cho gặp cơ-hội cũng không sao ra mà sấn vào cho-hội, đón lấy dịp để tiến-thủ lên bước đường may mắn được.

Nhiều người cứ than rằng không gặp dịp cứ nói những rằng vì có người đón ta đi vào dùng những chức trọng yếu ở trong các đại công-ty hay trăng cho mình chức Tổng-lý (Directeur) thì ta quyết rằng làm nên việc to việc kia. Song, lúc bình nhựt không có sự chuẩn-bị đầy đủ thì sao cho có người biết mà tiếng sử người ta đón dùng hay tom góp vốn liếng mà làm nên được địa-vị Tổng-lý một công-ty thì mình còn có tài đâu để làm cho nổi được? Vậy thì thường-thức, kỹ-thuật kinh nghiệm đều là những môn mình phải chuẩn-bị để cho đủ tài năng mà làm các công việc thực-nghiệp cho đạt đến được cái địa-vị thành công vậy. Song le, thử hỏi xem các nhà Nông, Công, Thương nước ta phỏng để được bao nhiêu người có đủ những điều ở trên mà làm cho xứng đáng một nhà thực-nghiệp chơn-chánh ở trong đời kinh-tế cạnh tranh nầy chửa!

N. C. T.

Chữa bệnh sốt cách chắc

SỐT RÉT NGÃ NƯỚC

không gì bằng

QUINOFORME

là thuốc tiêm, thuốc viên hay thuốc hoàn đã theo như học cả đã thông dụng ở các thuộc-địa nhiều.

Có bán ở khắp các hiệu thuốc tây.

H. LACROIX, 37, Rue Pajol, PARIS (18e)

Cũng là đồng-bào của chúng ta đó

Nầy nầy, chúng ta hãy để mắt mà xem cho kỹ cái tấm hình chụp lại nhà thương phung Qui-Hòa đã in trên đó, thử trông cái cảnh-trạng đau-đớn biết là dường nào! Những nào là kẻ phung người cùi, khắp cả mấy-mặt tay chơn, hình-thể thị trông ra lấy làm kỳ-quái. Thậm chí đến trẻ con, tuổi mới nên năm nên mười, cuộc đời còn biết được một mấy-may chi là vui sướng, mà đã vươn vào cái vòng thảm-khổ tây-trời.

Cho hay cái thân tuy còn sống, chớ thật đường thể đã chết rồi. Chết mà chưa chôn, còn để nằm đó mà cho thợ giương, được ngày nào hay ngày nấy.

Thảm nhứt là thân cùi phung đẻ ra như thế, mà còn hại thay cái cảnh thuốc thiêu nhà không! Vậy thì ai tôi là người có lòng thương đồng loại, nên ra tay mà tế-độ giùm nhau. Một đồng bạc chẳng phải là nhiều, hãy rán nhịn xài để mua lấy số Loterie đã có giúi bàn các nơi để giúp nhà thương phung Qui-Hòa ma làm nghĩa.

May ra lại còn được trúng độc-đắc 10.000$ cũng nhiều số trong khác.

Số sẽ xổ đầu tháng Juillet nầy, nên xin nấy lo mua kẻo hết.

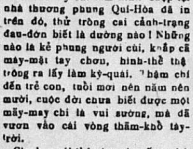

Rắn hai đầu

Rắn hai đầu, theo như sách Tàu thì có điều mê tín. Họ cho rằng ai trông thấy rắn tai đầu trong ba năm thế nào cũng chết, chớ thấy nào trong thấy rắn hai đầu, rồi cố tìm đánh chết được con rắn đem chôn đó xa, để người khác trông thấy rồi lại chết như mình, thì không có không chết, lại được giàu sang, người ta cho rằng lòng «nhân» kia, nên mới đi dự hưởng phước nọ, thành ra câu chuyện âm chất Vừa rồi, lại có người đăng báo Trung-bắc tân-văn kia có người đã đánh vẽ, qua cái miều kẻ giáp con rắn trắng mà hai đầu như nhau, cất lên nhiều người đều mua đuổi anh ta. Anh ta cứ ay về nhà, rồi bỏ tội tệ gì như đó như cuộc giả mạo gì cũng nói những chuyện ma quỉ. Sau người nhà luồng vào miều xem thì thấy thằn trượng miều ấy có hai đầu. Người đáng bao lại tuổi câu chuyện trong quyển sách nào đó nói rằng: rắn hai đầu cứ chặt đầu ấy lại ra đầu khác, nếu chặt khúc giữa thì nó hóa làm 2 con. Lạ nhỉ? Có ai tin được chi ng?

Người Nam ta, cũng nói rằng có rắn hai đầu, nhưng là rắn thường không có gì là dị đoan cả. Người ta nói rằng có nhiều ông rắn hổ mang như mang gấm, mang chì v. v. đều có hai đầu mà hai đầu đi một khác nhau, một đầu chạy, một đầu mặc; đầu mặn để ăn uống cũng như đầu mọi giống rắn khác, có miệng có răng, có mắt có mũi v. v. còn đầu chạy tức là đầu đang đuổi không giống như đuổi các rắn khác, nhưng có một cái lỗ, rất nhỏ, chỉ để ăn sương và phun nọc ra thôi. Ai bị nó cắn bằng đầu mặn thì không can gì, mà bị nó cắn đầu chạy thì mất gỏi. Ấy vì có thứ rắn đầu chạy đầu mặn như thế, nên đối với nọc rắn mà sự phà giới, người ta mới tặng cho cái tiếng thông dụng là «sư nọ mang».

Theo như khoa vạn vật học ngày nay thì ở Nam-dương có giống rắn 2 đầu thật (Tiếng tây quên mất rồi, chỉ nhớ phắp phỏng có vần «Cardi...» còn vần dưới quên mất. Các nhà khoa học xét ra giống rắn nầy 1 đầu cũng như các rắn thường dùng để ăn, để cắn; còn đầu kia chỉ có một cái lỗ và chỉ dùng để uống nước thôi.

Coi vậy thì cái thuyết rắn hai đầu của ta lại gần với sự thật hơn, vì tuy nói hiếp với khoa học, ta cho đầu chạy của rắn dùng để ăn sương (sương sa) khoa học nói dùng để uống nước, chỉ khác một điều là ta cho đầu chạy phun người rất độc, mà khoa học cho là dầu ấy không cắn được tuổi. Còn cái thuyết của ông Tàu thì thật là lạo tỏ,

Hậu Đình Hoa

«HẬU ĐÌNH HOA» ấy là cái nhan đề một quyển luận-đề tiểu-thuyết của ông Trần-Đình-Soạn.

Luận-lề tiểu-thuyết! Nói hai tiếng luận-lề thì dù ai cũng tối-ưu của quyển tiểu-thuyết nầy ra sao, cái giá trị của quyển tiểu-thuyết nầy thế nào.

«Những ai đã lầm-than trong cõi Nhân-gian địa-ngục. Những ai, ngày nay đã có tư-tưởng yêu-việt ra khỏi vòng cương-tỏa của gia-đình».

Đó là hai câu đề tặng trong quyển tiểu-thuyết «HẬU ĐÌNH HOA» nầy.

Bổn-báo xây làm vui mà tiếp được một quyển của soạn-giả gởi tặng, xây xin có lời cảm ơn và nhắn tiện giới thiệu cùng đồng-bào.

Sách dày cả 150 trương, khổ vừa-vặn và in rất đẹp. Giá nộ quyển 0$35. Có để bán tại *nhà in Union Nguyễn-văn-Của*, 13, Rue Lucien Mossard Saigon.

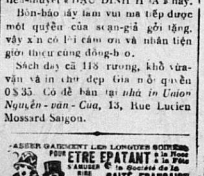

VỀ VIỆC TÀI CHÁNH

GIÁ BẠC

Ngày 28 Mars 1931.

	28 3	27 3
Nhà nước	10F.00	10F.00
Ngân-hàng Đông-pháp	9 86	9 86
Banque Franco Chinoise.	9 86	9 86
Banque de Saigon	9 86	9 86
Financ, Fer, et C.	9 86	9 86
Hongkong Shanghai B.C.	9 86	9 86
Chartered-Bank	9 86	9 86
Sté Annamite du Crédit.	9 86	9 86

MỄ CỐC

Giá chỉ đến nhà-máy Cholon, bao lấy luôn giá lúa 68 kilos

Paddy pour riz de choix	2$80 à 2 90
Paddy pour riz numéro 1	2 70 à 2.80
— 2	2.50 à 2 55
— 1 50/55 /, Java.	2.15 à 2.35
Paddy alimentaire	2.05 à 2.10

Dịp bất ngờ

Mới đặng tin M. Frisanço Sự mới mất ba hiền nội trợ, bởi vì đơn chiếc nên ông tính sang liệm hột xoàn của ông là một cửa hàng thị-tứ nhứt ở Saigon; vả lại liệm hột xoàn của Annam mình là có một ở Saigon mà thôi, nên ai có chi tranh thương tưởng nên mau đến mà thương lượng, hoặc trả một số tiền mặt còn bao nhiêu trả góp, ông Sự ưng chịu (sang lỗ vi muốn đi nghỉ).

Còn từ nay cho đến khi kiếm được người sang lại ai đến mua ông Sự bán rẻ lắm lỗ cũng bán rẻ lé một dịp sắm đồ rẻ, mau mau.

LIQUEUR D'ANIS

PERNOD FILS

Tonique & rafraîchissant

A' là người hay kén đọc Tiểu-thuyết mà không tìm mua hai bộ Tiểu-thuyết:

Mảnh Trăng Thu

VÀ

Người Vợ Hiền

mà đọc, thì chưa phải là người biết kén đọc Tiểu thuyết. Vì hai bộ Tiểu-thuyết nầy rất có giá-trị ở trong đám Tiểu-thuyết. Thiệt là hay lắm! Cái hay của nó chẳng khác nào trong điệu hát Cải-lương mà có cô Thùng-Há và cô năm Phí đóng trò.

NGƯỜI VỢ HIỀN (một cuốn trọn bộ) giá.... 0$30

MẢNH TRĂNG THU (2 cuốn trọn bộ giá.... 1 50

của Phụ-Nữ Tân-Văn xuất-bản. Muốn mua, tìm các hàng sách thì có. Hoặc ở xa thì gởi thơ cho ông Nguyễn-đức-Nhuận, chủ-nhiệm Phụ-Nữ Tân-Văn. 42 Rue Catinat, Saigon.

Institution HOÀNG-TY

80, Boulevard Kitchener (Cầu-ông-lãnh)

—:— SAIGON —:—

Enseignement primaire, Enseignement primaire supérieur

Tựu trường ngày **2 Mars 1931** nhằm ngày **14 tháng giêng Annam.**

Xin viết thơ cho hay trước đặng để dành chỗ, Bổn-trường sẽ gởi cuốn Điều-lệ đến.

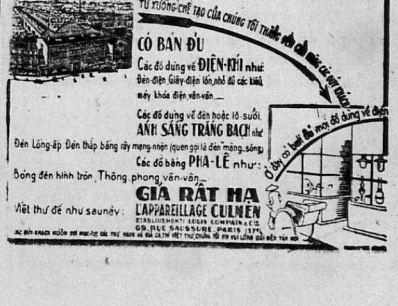

CỌNG NOI KHÀN KHÀN

Vì tại suốt ngày ta nói nhiều, thì cơ quan trong cổ làm việc nhiều, nên cổ ta khô. Nếu ta không cẩn thận thì ta bị phải đau. Thành thoảng ngậm vai viên :

KẸO THUỐC WYBERT

thì miệng và cuống họng ta khỏi khô giáo.

Kẹo Thuốc WYBERT làm dỡ khát nước chữa khỏi bệnh ho hen, chứng khản cổ. Thật là chẳng hại gì đến bao-tì và răng cả.

Enterobyl

ÂNG-TÊ-RÔ-BI-LỜ — THUỐC CHỮA LÁ GAN

Mỗi sáng uống 2 thìa nhỏ (thìa uống cà-phê) thuốc hột nhỏ pha vào nước lã.	Thiếu chất ở lá gan Bệnh táo kết — Bệnh gầy mòn Bệnh ngoài da Bệnh ở các xứ nóng

E. DEHAUSSY, tá quan dốc-tờ khoa vật-lý. Cổ nhân khoa cách-trí. Nguyên làm đầu coi các công-việc thực hành ở đại-học môn thuốc, số 66, Rue Nationale, LILLE (France)

BÁN TẠI KHẮP CÁC HÀNG BÀO CHẾ TÂY

Saigon : Pharmacies MUS, SOLIRÈNE, BARBEROUSSE, SARREAU, FRANCO-ANNAMITE.

Ecole Centrale de Commerce

Angle Boulevard Albert 1er et Rue Mayer
Direction : 193 Bd Albert 1er Dakao -:- SAIGON
Téléphone : N° 804

Directeur LƯU-BÁ-ĐẠT, Comptable Breveté
Ancien Chef Comptable des Banques

Trung-Ương Thương-nghiệp Học-đường (Ecole Centrale de Commerce) *trước kia ở đường 47 Rue Vassoigne Tân-định, nay vì học sanh ngày càng đông, nên đã dời lại góc đường Albert 1er và Mayer (Dakao) là một nơi rộng rải mát mẻ lại có sân, vườn, cho học sanh chơi. Trường chỉnh đốn lại rất hoàn toàn và kén thêm nhiều vị danh sư, chuyên môn lão luyện, đều có cấp bằng ở các trường cao đẳng Đông-Pháp và ngoại quốc, và đã từng trải nơi chốn thương trường, chẳng những rành rẽ về thuyết lý (Théorie) mà lại giỏi về thật nghiệm (Pratique), đủ tư cách dẫn đường giáo-dục, quyết tận tâm dạy dỗ thanh-niên, hầu ra giúp ích cho thương-giới nước-nhà được mau thành đạt.*

Trường chuyên dạy các khoa thương-mãi như : Bút-toán thực-nghiệm (Comptabilité pratique) ; máy-viết (Dactylographie) ; tốc-ký (Sténographie) ; chữ Anh (Anglais) ; tiếng Quảng-đông (Cantonais).

Mỗi khoa đều có một, hoặc hai ông giáo-sư bổn quốc hoặc ngoại quốc tốt-nghiệp chuyên dạy.

Ngoài ra còn dạy giúp thêm các khoa không ăn tiền như khoa thương-mãi (Cours de Commerce) Ngân-hàng (Cours de Banque) Thư-từ nhà buôn (Correspondance Commerciale) Quảng-cáo (Publicité) Luật-lệ nhà buôn (Droit Commercial) và Bảo-kê (Assurance) vân vân.....

Trường mới mở thêm một lớp dạy ròng khoa chữ Pháp do ông Văn khoa Cử-nhân (Licencié ès-lettre) để chuyên dạy những Học-sanh nào muốn học dặng thi vào các công sở nhà nước hoặc thi Tú-tài (Cours d'adultes de français).

Muốn cho con cháu học xin mời đến bổn trường xem trước thì thấy được vui lòng.

Thơ và Mandat xin gởi cho :

M. LƯU-BÁ-ĐẠT
Directeur de l'Ecole Centrale de Commerce
193, Boulevard Albert 1er (Dakao) -:- SAIGON

Etablissements BÉCÉ-SPORT

39, Rue de Canton -:- CHOLON

XIN ĐỪNG LẦM TƯỞNG
cái vương xe đạp

"Cortéa"

với những vương xe khác trông xe đạp

"Cortéa"

đảm bảo kẻ là
« ÔNG NGUYỄN TUYỂN »
không có bán có chắp

Chánh là hiệu xe-máy đua thượng hạng đồng bực với xe hiệu Bécé-Sport.

Chú-nhơn : LÝ-ĐỆ

DIRECTEUR
LƯƠNG-VĂN-NHƠN
Diplômé de l'Ecole Supérieure de Commerce

Ecole pratique de Commerce

(Trường thương-mãi thiệt hành)

1, Rue René Héraud -:- Saigon-Tânđịnh

Tôn chỉ bổn-trường là rèn tập học-sanh thành-niên nên thành-tài, hầu ra giúp cuộc thương-mãi Việt-Nam mau thạnh vượng. Bổn-trường gia tâm dạy dỗ và cốt ý lấy danh dự cho nhà-trường. Bởi vậy mấy vị giáo-sư của bổn-trường đều là khoa-học nhất thiết, thiện nghệ, đã biết học thuyết (théorie) lại có thiệt hành (la pratique) đủ tư cách dạy dỗ nam tấn tới.

Các khoa học nơi bổn-trường

Cours de Comptabilité Commerciale Commerce appliqué	Professeur :	Un diplômé de l'Ecole Supérieure de Commerce. Calculateur Comptable d'une Ste Commerciale, Ancien Professeur de Comptabilité.

Học-sanh có bằng-cấp Sơ-học mà vào học ở bổn-trường thì trong ba tháng biết tánh lời lỗ khóa sổ và khai sổ mới. (Dresser Compte Pertes et Profits et Bilan — Passer écritures d'inventaire de clôture et de réouverture des Comptes)

Cours de Banque	Professeur :	Un diplômé de l'Ecole Supérieure de Commerce. Chef Service de Comptabilité de Banque.
Cours de Français	Professeur :	Un diplômé de l'Ecole Supérieure de Pédagogie : Ancien Professeur d'Ecole Normale des Instituteurs.
Cours de sténographie (méthode Aimé Paris) Cours d'Anglais	Professeur :	Un diplômé de l'Ecole Supérieure de Commerce. Chef Bureau de Section Représentation d'une Ste Américaine.

Dactylographie — — Correspondance Commerciale
Arithmétique et Algèbre Commerciales, vân vân... Bắt mãn tốt sẽ được chuyển môn lo dạy.

N. B. — Bổ khóa học, một tháng 8$ 00 — Tiền ăn ở tại trường, một tháng 12$ 00

Cuộc xổ số giúp nhà thương nuôi bịnh cùi ở Qui-hòa

Xin cho đồng-bào hay rằng : Hiện nay cuộc xổ số giúp nhà thương nuôi bịnh cùi ở Qui-hòa đã mở ra rồi. Cổ đã bán khắp nơi, giá mỗi số một đồng bạc (1 $ 00), những số trúng chia ra như sau :

1 số độc-đắc trúng.	10.000 $
2 số trúng mỗi số..	2.000 —
12 số trúng mỗi số..	500 —
50 số trúng mỗi số..	100
100 số trúng mỗi số..	50

Ngày xổ nhứt định hôm 1er JUILLET 1931. Vì có nghị định của quan Thống-đốc Nam-kỳ khi ban phép mở cuộc xổ số, không cho dời ngày xổ cái ngày nào khác.

N. C. T. B.

Hỡi đồng bào! Anh-em chị em Trung-kỳ Nam-kỳ Lục Tỉnh! Xin đọc báo « Nông-công-Thương » là một tờ báo văn chương hay, tiểu thuyết khá, nghị luận đứng mực, có giá trị ở Bắc-kỳ đương hăng hái làm việc dân việc nước. *Mới năm 6 tuổi*

Sán tháng 3 $ 50
Ba tháng 1 $ 80

Thơ tín và mandat xin gởi cho M. Nguyễn-đình-Tiếp, Directeur-Gérant du « Nông-công-Thương báo » n° 20, 20 bis Rue des stores Hanoi.

DẦU CÁ THU

Dầu cá thu là một vị thuốc trong khoa chế thuốc của nước Pháp thường dùng hơn hết

Vì dầu ấy dùng để chữa những con nít bịnh ăn, ỏe ọt, và hư phổi, song phải có dầu thiệt tinh khiết và thiệt tốt mới có công hiệu.

Nhà thuốc Đèn Trâu bán ròng thứ dầu nguyên của bổn đảnh cá ở phía bắc nước Pháp ép ra nên khỏi sợ pha và xấu.

Mỗi lít.....	3$00
Nửa lít.....	1.80
Phần tư lít.....	0.90

Cũng có thứ dầu có hườn
Giá mỗi ve..... 1$20

GRANDE PHARMACIE DE FRANCE
84-86, đường d'Ormay — SAIGON.

XÀ-BONG NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG

Quí Bà, quí cô muốn giữ gìn da mặt cho mịn màng, xinh đẹp ; khỏi sợ mụn và tàn nhan. Thì cổ chỉ cho bằng dùng « *Xà-bong Vệ Sanh* » của Nhị-thiên-Đường ở tại *Cholon* đường Canton số 47, mà rửa mặt mỗi ngày. Nếu có em nhỏ, dùng *Xà-bong* nầy mà tắm thì chẳng hề sanh ghẻ chốc, lại trắng trẻo dễ thương ; dùng mà giặt đồ thì cám màu không phai lợt.

Vật quí khó tìm. Quí bà quí cổ nên lưu tâm chỉ đó.

NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG
47 -:- RUE DE CANTON -:- 47
CHOLON

Làm mồi cho bệnh

Người mà dạ dày đã hư và tiêu-hóa không được tốt thì thực là cái mồi cho bịnh hoạn. Vì bao nhiêu ? Vì rằng ăn không đủ và vị ăn vào không tiêu, cho nên kém huyết, hao người rồi sau sinh ra bệnh suy nhược, nhức người, thực là một điều nên sợ. May thay lại có thuốc Pilules Pink đã sẵn với những người ấy. Thuốc nầy làm khỏi đau bụng, làm cho tiêu hóa dễ dàng và người ốm lại ăn biết ngon. Pilules Pink lại có thể trị cho huyết được tốt và bổ cả cho nếu nữa.

Ông Pierre Bunningen, ở Berri về tỉnh Allier có viết gửi rằng :

« Thực là nhờ Pilules Pink mà tôi lại được mạnh mẽ như thường. Nay tôi không đau dạ dày và không đánh uống ngon như trước nữa. Hiện bây giờ tôi thấy trong mình khoan khoái. Tôi lại ăn chắm chỉ không sót như trước nữa. »

Thuốc Pilules Pink thực là một món thuốc thần hiệu, chữa các bịnh do suy huyết và do suy nhược mà ra thì thực không gì bằng.

Bán ở các hiệu thuốc.

Những con vi-trùng nầy sinh ra

BỆNH LỴ
BỆNH XUNG RUỘT
BỆNH KHÔNG LÀNH DẠ
Những bịnh ấy chữa khỏi bằng thuốc

AMIBIASINE

Đã được các tay danh-y toàn cầu công nhận rất hiền hiệu.

Thuốc Amibiasine là thuốc để dự-phòng và chữa các bịnh lỵ gây thần hiệu.

Trữ tại phòng thí nghiệm thuốc **AMIBIASINE**
55 nhà 55, Rue d'Amsterdam, PARIS-8e
Bán ở khắp các nhà bào-chế lớn.

BỆNH RĂNG VÀ BỆNH RỨC-RĂNG

Hễ dùng thuốc "BÔM-MỠ-CHUY NẸP" thì lập tức kiến hiệu và khỏi hẳn. Được dịu ngay đau đớn và làm cho bền răng, dù được lâu hỏng. MỖI hộp ở trong có đủ đồ dùng để sửa sóc răng và buộc chỗ đau. Chỉ có thuốc "*Bôm-mỡ-chuy-nẹp*" là trừ tiệt nọc đau ở răng. — Xin hỏi thuốc

BÔM-MỠ-CHUY-NẸP MIRIGA

Chế tại phòng quan đốc-tờ GIRAUD, số 5 à phố Dulet, tỉnh Lyon-Oullins (Đại-Pháp).

Gởi bán tại :
Saigon : Nhà bào-chế Centrale J. MUS

Dịp may ít có

Một cái xe hơi hiệu BERLIET còn mới tinh-hảo, máy móc còn chắc-chắn vẹn-toàn và chạy êm ái lắm.

Mà nay nhơn vì có việc sắp phải đi xa, nên tính bán lại cho ai đương cần dùng cho có.

Vậy thì sẵn cái dịp may nầy, tìm đâu cho nhọc, cứ đến do nơi nhà in Union của ông Nguyễn-văn-Của ở đường Lucien Mossard, số 13 (Saigon) mà thương nghị thì xong.

BỆNH GIANG MAI

ĐIỀU TRỊ MỘT CÁCH CĂN-THẬN — ÊM-ÁI — KÍN-ĐÁO rất rẻ theo, dù khi đi xa cũng tiện, bằng

THUỐC-BÁNH HIỆU GIBERT
(COMPRIMÉS de GIBERT)

Thay được 606 phát triển thật tiện-lợi.
Đã được có thân-hiệu luôn từ 12 năm nay
Rất nhiều giấy nhà thuốc chứng thực là hay.
Muốn được thuốc chính hiệu, xin nhắn rõ tên và chỗ ở của người chế thuốc :

J. GIBERT, Pharmacien-Spécialiste de 1re Classe
19, Rue d'Aubagne, MARSEILLE
Bán tại Saigon : SARREAU, Pharmacien-chimiste

ĐÔNG-PHÁP NGÂN-HÀNG

ĐẶC QUYỀN IN GIẤY BẠC — LẬP RA TỪ NĂM 1875

Bội số danh viễn được.....	72.000.000	quan
Vốn kêu thêm.....	68.000.000	—
Số tiền đáng tất và dự trữ.....	101.000.000	—

Administrateur-Directeur
M. René Thion de la Chaume

Hàng chánh tại PARIS (VIIIe)
đường Bd Haussmann số 96

Những hàng ngành và Đại-biểu :

TRUNG-HUÊ	ĐÔNG-PHÁP	NGOẠI-QUỐC
CANTON	SAIGON	BANGKOK
FORT-BAYARD	BATTAMBANG	DJIBOUTI
HANI-EOU	CANTHO	NOUMÉA
HONG-KONG	HAIPHONG	PAPEE-TE
MONGTZE	HANOI	PONDICHÉRY
PÉKIN	THANH-HÓA	SINGAPORE
SHANGHAI	HUÉ	
TIENSIN	NAM-ĐỊNH	
YUNNANFOU	PNOMPENH	
	QUI-NHƠN	
	TOURANE	
	VINH	

THÔNG TIN MỖI NƠI

Đông-Pháp ngân hàng được đặc-quyền in và phát ra thông dụng bạc giấy một cõi Đông Pháp và các thuộc-địa Pháp ở bên Ấn độ, tại xứ Côte des Somalis và xứ Océanie.

Dây thép đánh tắt :
INDOCHINE

... Nghĩa Tiểu-Thuyết

Tục Tiêu Ngũ-Nghĩa

續小五義

Hồi thứ mười chín

Tiếu-ngũ-nghĩa lại Ngự-hoa-viên kiến-giá, Vạn-tuế-gia mới Long-đỗ-các phong quan.

(Tiếp theo)

Thiên-Tử không cho từ chức, chỉ có cho phép nghỉ ba tháng đặng về nhà nghỉ ngơi lo liệu thuốc men mà dưỡng tâm điều lý vậy thôi ; chừng nào mãn phép thì phải trở về trào mà nhiệm sự. Nhan-đại-nhân không dám nghịch chỉ, nên phải cúi đầu lạ ơn. Thiên-Tử lại thưởng thêm bạc vàng gấm vóc rất nhiều. Kế đó lại phong cho Triển-Chiêu làm Tam-phẩm Hộ-vệ Tướng-quân và thưởng thêm bạc vàng gấm vóc cũng nhiều ; Lư-Phương với Từ-Khánh thì chuẩn cho từ quan và ban thưởng bạc vàng gấm vóc ; còn thì phải để lại giúp nước, trào đình sẽ trọng dụng. Còn Hàng-Chương với Tưởng-Bình thì không cho về, lại phong cho Hàng-Chương làm chức Tứ-phẩm Hộ-vệ ; phong cho Tưởng-Bình làm Thất Bộ Tam-phẩm Hộ-vệ Tướng-quân, và cũng thưởng thêm bạc vàng gấm nhiều rất hậu. Còn kỳ dư bao nhiêu tướng tá, chiếu nay sau khi dùng cơm tối rồi, thì quan Long-đỗ-các Đại-học-sĩ Khai-phong-phủ Phê-Doãn là Bao-Chửng phải đến hết vào bộ kiến tại Long-đỗ-các.

Thiên-Tử đang chỉ xong rồi, quân thầu đều lui ra. Bao-Công ra đến Triều-phòng rồi liền khuyên Triển-hộ-vệ và Tưởng-hộ-vệ phải đẹp hết chư tướng cho biết cái lẽ bãi kiến Thiên-Tử thì nào, chớ đừng có để cho thất nghi như phen trước. Lại khiến Công - Tôn Chú-bộ phải biên hết tánh danh và ngoại hiệu cùng hương-quán mỗi người, biên vào một tập cho rõ ràng, để tiến trình ngự lãm.

Tưởng và Triển nhị-vị, vâng lệnh Tướng-quân trở về Đại-tướng-quốc-tự, kêu hết mấy anh em ra mà dạy những qui cú lễ tiết về việc vào bái kiến Thiên-Tử, đặng cho khỏi thất nghi. Tưởng-Bình lại nói với Triển-Chiêu rằng : « Khi chúng ta đắc mấy anh em vào kiến giá, thoán như Thiên-Tử muốn xem cho biết tài năng cùng là võ nghệ của mỗi người, thì lại mất công phải hỏi từ người mà làm cho mỏi thì giờ nhiều quá, chi bằng phải biên trước cho sẵn, ai hay về việc gì, ai sở trường môn binh-khí nào. Nếu Thiên-Tử muốn biết thì người dạy làm liền, khỏi phải hỏi đi hỏi lại lôi thôi nhiều chuyện. »

Triển-Chiêu nghe nói gật đầu và khen rằng : « Tứ-ca mà tính như vậy thật là chân đáo lắm đó. » Nói rồi liền kêu Bạch-văn-Sanh và sai nấy mà hỏi : người nào hay giỏi nghề gì và sở trường môn nào ?

Bạch-văn-Sanh nói : « Tôi sở trường có một cây đao mà thôi. »

Ngại-hổ cũng là đáng đao.

Lư-Trân lại cũng đáng đao ;

Từ-Lương cũng đao.

Tưởng-Bình nói : « Đề biết rằng mấy chân nài thiệt, nhưng mà ai cũng đao hết thì ải Thiên-Tử nhằm chẳng mà hết muốn coi, vậy thì mấy chân phải đổi đi mới được ; hãy giữ chú tinh như vầy : « Thái, Bạch-văn-Sanh cứ việc dụng đao đi, Lư-Trân thì lại múa gươm, còn Ngại-hổ thì chân cũng nên đi một đường quyền đi, được hông ? »,

Ngại-hổ gật đầu ; Tưởng-Bình bèn day lại hỏi Từ-Lương rằng : « Còn chàu, trừ dụng đao ra rồi thì chàu còn mướn nào, nghề gì khác nữa hay chăng ? »

Từ-Lương nói : « Thiệt châu không phải sở-trường, song 18 món Bát-Kiri, mặc ý cau, muốn bốn món nào cũng được. »

Tưởng-Bình nói : « Nếu vậy thì món nào chau cũng tinh thông hết thảy phải hông ? »

Từ-Lương gật đầu nói : « Món nào châu cũng giỏi cả. »

Tưởng-Bình lại hỏi : « Mà trừ ba thứ binh-khí đó ra, chàu lại còn hay giỏi việc gì khác nữa hay không ? »

Từ-Lương nói : « Vậy thì châu cứ hiện về đó rằng chàu còn một nghề nữa nữa mới là tuyệt thì ; ấy là nghề *Nhứt tàu tam cau-khí đó.* »

Tưởng-Bình nói : « Nghề gì mà lại gọi là *Nhứt thâu tam cau-khí* ? »

Từ-Lương nói : « Chu chẳng cần hãi làm chi, hãy cứ việc hiện đi, chừng nào cơ-duyên tới châu sẽ tâu cho chư vị rõ. »

Tưởng-Bình nói : « Người hiền-hữu, không phải chỗ nói chơi cười chút. »

Từ-Lương nói : « Vậy chớ chư tướng chẳng không biết sự tội hay sao mà dám nói chơi, chỉ cứ hiện như vậy đi, ấy là lời châu nói thiệt đó. »

(Còn tiếp)

AGENCE IMMOBILIÈRE LE L'INDOCHINE

18, Rue Colombert

-+- SAIGON -+-

Téléphone : 1066

CODE LUGAGNE INTERNATIONAL

A. I. D. L. I.

NHÀ VĂN. — Nhà cửa, vườn ruộng, đồn điền, nhà, vườn, phố, hãng buôn — Cho mướn nhà vườn, nhà ở phố, giá đồ hạn tại Saigon, Dalat, Cap Saint-Jacques v. v... — Cho vay cách giản tiện có thế chưn. — Lãnh cai quản huê lợi. — Lãnh cai quản nhà cửa. — Lãnh cai quản vườn tược. — Lãnh kiểm sát vườn tược. — Đòi chác và giao thông.

Xin hãy đọc nơi bà **DE LA SOUCHÈRE.**

Neurotrophol

Hãng Byla tại Paris bào chế thứ thuốc nầy đã nhiều năm danh tiếng. Thuốc nầy là thuốc bổ gan tì vượng hạng và uống ngon ngọt nên Annam ưa dùng. Nếu trong thân người thấy buồn bực, bứt rứt, hay lẫng trí mau mau uống thuốc nầy.

Thuốc nầy bào chế ra một thứ nước như rượu ngọt và một thứ khô như bột đường để cho những người bao-tử yếu uống.

Thứ nước hay thứ đường.

Giá mỗi ve..... 2$00

GRANDE DE PHARMACIE DE FRANCE
84-90, đường d'Ormay — SAIGON.

PHOSCAO

Le plus parfait régulateur des fonctions digestives

Le plus exquis des déjeuners — *Le plus puissant des reconstituants*

Le Phoscao constitue l'aliment rationnel des convalescents, des anémiés, des surmenés, des nourrices, des vieillards, et de ceux qui souffrent de l'estomac ou qui digèrent difficilement.

ENVOI GRATUIT D'UNE BOITE-ÉCHANTILLON

A. DANDANNE, 8 Fils, 12, Rue de la Tour-des-Dames, PARIS (9e)

Bột PHOSCAO

Có trú bán khắp mọi nơi

Mau già vì không hay săn sóc

Muốn cho trẻ hoài và được đẹp để thì phải dùng luôn luôn

CRÈME SIMON

Là thứ *Crème* đã có tiếng khắp thiên hạ, ai dùng tới cũng công nhận hiệu quả của nó là vô song.

Thứ *Crème* nầy làm cho da trở nên mềm mịn, trắng trẻo, và phi mập thêm, đã vậy còn để được các thứ vi cần côn trùng nó chích và làm cho nước da của mình trở nên tươi tốt một cách lạ kỳ.

PHẤN VÀ SAVON SIMON
PARIS

KỶ NIỆM THẬP CHU-NIÊN

ĐỒN TIỆM MỚI QUA NHIỀU THỨ MÁY CHỤP HÌNH **BOX-CAMERAS** tối-tân

ĐỦ CÁC MÀU, RẤT LỊCH SỰ

Ai chụp hình cũng đặng, chụp thất không ăn tiền

6 / 9		9 x 12	
7$00	12$00	16$00	17$00

Pellicules Gévaert Thứ mới chế để dùng riêng cho xứ nóng.

HÌNH RỌI LỚN, GIÁ NỬA TIỀN

	24/30	30/40	40/50
Mua sẵn không phụ.....	1$00	2$00	3$00
Thêm mỗi đa người...	0$50	1$00	2$00

Bảnh đợt chụp hình bảo-giới: VÕ-HỮU-CÔN

Ân Đồng-bào chiếu cố.

KHÁNH-KÝ. — Photo
44 Boulevard Bonard. — Saigon.

TÌ-VỊ ĐƯỢC LÀNH MẠNH

NHỜ THUỐC BỘT

CỦA ÔNG TẤN-SĨ Y-KHOA

POUDRES DE COCK

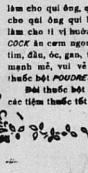

Quí ông, quí bà biếng ăn biếng uống, tiêu hóa chậm trễ khó nhọc, nặng bụng hay là ngán tởm, sau khi ăn cơm rồi chăng ? Quí ông, quí bà hay ưa chua xót, nhớt dãi chẳng một, hay ngáp, ngủ gục, khi mới ăn rồi : lưỡi đóng trắng hay thở hôi thối miệng), sinh bụng không ?

Quí ông, quí bà ăn uống không tiêu, bết bơn dạ, buồn mửa, khi thì thảo dạ khi thì bón không ? Có đau mé-sác đau bụng, có một nhọc, thở hào hển, hay đau tức tưởi, chiêm bao ngã không được chăng ?

Phải nhớ trong trí rằng : thuốc bột **Poudres de Cock** làm cho qui ông, qui bà hết sự đau đớn ấy và các chứng bịnh nó làm cho qui ông qui bà chịu nhọc cả thảy, vì thuốc bột *POUDRES DE COCK* làm cho tì vị buồn lại như cũ vết mau. Uống thuốc bột *POUDRES DE COCK* ăn cơm ngon, vật thực nào nó tiêu hóa cũng dễ, gặp lượng lực phổi tim, dầu, óc, gan, thận, phế phủ được thông đồng, thân thể trăng kiện mạnh mẽ, vui vẻ. Qui ông, qui bà, ai ai cũng đều tỉ-mỉ, vậy thì nếng thuốc bột *POUDRES DE COCK* vì nó đã mà trị bịnh ấy.

Đôi thuốc bột *POUDRES DE COCK* đựng trong hộp thuốc đã bán tương các tiệm thuốc tốt và tại chỗ bào chế ở thành *BESANÇOT*, tỉnh Doubs.

Lời rao vật

MUỐN BÁN

Một cái nhà mát, cất trên chỗ cao ráo mát mẻ, có 6 phòng, 3 phòng rửa mặt, nhà để xe, có vườn tược—Chắn vì được 750 thước vuông—Còn chắc tốt—Muốn bán giá rất vừa phải.

Hỏi tại M. H. Day,
45 rue Lagrandière.— SAIGON.

VIỆT-NAM NGÂN-HÀNG

Công-ty hữu hạng vốn 250 ngàn đồng

54 & 56, đường Pellerin. — SAIGON

Agent de Vientiane

Dây-thép nói số 746 — Tên dây-thép : VIETBANA

— Nhận lãnh tiền gởi không hạng-kỳ khác là « *Comptes Courants de chèques* » bằng *bạc Đông-Pháp* hay là *tiền quan Langsa*, sanh lời 6 phần trăm (6%) mỗi năm.

— Nhận lãnh tiền gởi có sổ « TIẾT-KIỆM » bằng *bạc Đông-Pháp* hay là *tiền quan Langsa*, sanh lời đồng 5 phần trăm (5%) mỗi năm. Số này để cho người tiện tặng. Rút ra khỏi phải cho hay trước và chờ đợi lâu. Gốt vô bao nhiêu cũng nhận.

— Nhận lãnh tiền gởi có hạng-kỳ bán là « *Dépôts Fixes* » cho lời 6 phần trăm (6%) mỗi năm, sổ gởi một năm trọn. Khi hữu-sự xin rút ra trước hạng-kỳ cũng đặng, nhưng mà tiền lời lãnh 4 phần trăm (4%) mỗi năm, cũng như bạc gởi không hạng-kỳ vậy, tính từ ngày gởi cho tới khi rút ra.

— Mua bán ngân-phiếu (chèques) và lãnh gởi tiền qua Đại-Pháp thong tàu thơ hay là bằng dây-thép.

— Lãnh trả bạc thăng cho học-sanh Annam đương đi học bên Tây.

— Cho vay đồng giáp học-sanh muốn đi học thêm bên Pháp hay là ngoại-quốc (về cách thức cho vay, xin qui Đồng-bào đến thương nghị với Việt-Nam Ngân-Hàng).

— Cho vay cả người đứng bảo lãnh chắc chắn và có đủ bảo-chứng hiệp-lợi đã.

— Cho vay ở ngoại-quốc về hàng-hóa nhập vàng.

Công-ty VIỆT-NAM NGÂN-HÀNG sẵn lòng mà chỉ cho qui đồng-bào biết rõ về công việc Khai-hàng hay là bán buôn.

HUỲNH-ĐÌNH-KHIÊM, *Danh-dự Hội-trưởng.*
TRẦN-TRỊNH-TRẠCH Ở. ✠ *Phó Danh-dự Hội-trưởng.*
TRƯƠNG-TẤN-VỊ ✠ *Chánh Hội-trưởng, Bản Trị-sự.*
NGUYỄN-TẤN-VĂN, *Quản-lý Danh-sự.*
NGUYỄN-HỮU-DO, Docteur TRẦN-NHỰT-LAN, NGUYỄN-ĐỨC-NHUẬN, F. NGUYỄN-VĂN-THƠM, NGÔ-TRUNG-TỊNH và VÕ-HÀ-TRÍ : *Quản-lý.*

Phán-Định Tổng-lý : P. LÊ-VĂN-GÔNG

DẦU "CRÉSYL" THIỆT

vì sự hiệu nghiệm chắc chắn đã thử theo cách bác học, thì có một mình tên hiệu :

CRESYL-JEYES

ĐỂ TẨY TRỪ BỊNH OAN — LÀM HẾT HƠI ĐỘC ĐỊA — HẾT MÙI HÔI HÁM

PHÒNG NGỪA BỊNH OAN — Dùng Cresyl-Jeyes trong nhà cửa, nhà ngủ, nhà tiêu, nhà tắm, nhà bếp, và quanh sân vận.

THIỆT HỮU ÍCH — Dùng Cresyl-Jeyes trong vườn rau, chỗ gà vịt ăn, chỗ nuôi súc-vật, để tiêu diệt những sâu, rầy hay là mấy con khác có hại.

KHÔNG CÓ CHI LÌNH NGHIỆM BẰNG — Cresyl-Jeyes trong nước nóng, sẽ làm giảm mùi và khử-khuẩn.

Có bán nhan thuốc Cresyl-Jeyes trong nước nhà nơi các tiệm "CRESYL-JEYES".

Hãy nhớ nói chữ Cresyl-Jeyes chớ nói chữ Cresyl thôi.

Thuốc giặt hiệu

NITIDOL GONIN

Thuốc giặt quần áo nếu thì hay bị cháy.

Thuốc giặt hiệu NITIDOL dùng không với nước nóng thì không khi nào làm cho quần áo cháy đặng ; vả lại thuốc ấy không có chất vôi và chưa nên có hại.

Giặt quần áo bằng xà-bong thì phải chà, mau một ; còn giặt bằng thuốc NITIDOL, thì khỏi phải chà mà còn sạch hơn chà nữa.

Có khi nào mấy ngài phải đặt tay vào trong mấy xô hoế vôi mấy ngài không ? Chắc có. Nếu vậy thì tay mấy ngài sẽ đau và dơ hầu. — Hãy lấy NITIDOL mà rửa, để mau sạch hơn xà-bong mà lại trắng.

Thuốc NITIDOL không những là chỉ để giặt quần áo mà thôi, để rửa chén đĩa, muỗng nĩa, nồi chảo, những đồ bằng đồng, bằng cẩm thạch, trắng tim, vải lãng ; gạch bông, bàn gỗ và vân vân nữa. Các ngài hãy dùng thứ thuốc giặt NITIDOL có phải là đành hết lo trước không ? Mỗi hộp có bao thơ một bản chỉ cách dùng.

GRANDE PHARMACIE DE FRANCE.
84-90, đường d'Ormay — SAIGON.

IMPRIMERIE DU LỤC-TỈNH TÂN-VĂN

Directeur-Propriétaire : NGUYỄN-VĂN-THƠM,

Rue Lagrandière, — SAIGON

Feuilleton n° 216

VÕ-HIỆP TRƯƠNG-THIÊN

TIỂU-THUYẾT

NGA-MY KIẾM-HIỆP

(Tiếp theo)

HỒI THỨ BA MƯƠI BỐN

Tỉ-bà-lữa kể chuyện xuất trường Cường-nhiệt-Tây ngựa nghề đến võ

Bạch-vân-Phi, bị đánh sưng mặt, không dám đòi thủ với Tiểu-học-sanh, Vân-Phi bèn nhảy thôi lui, vòng tay xa Tiểu-học-sanh hỏi: Tiểu-anh-hùng thứ lỗi, tôi muốn biết tôn danh đại danh? Tiểu-học-sanh dừng đó mỉa cười, chưa kịp mở lời đáp lại. Ông Lão kia (ông đầu bạc mặc áo có) đương ngồi đánh chén, lật đật kêu Bạch-vân-Phi mà nói rằng: Công-tử muốn biết tánh danh của thằng nhỏ kia, để Lão nói cho mà biết, tuy nó hậu sanh nhỏ tuổi, vẫn một người đồng phái với Công-tử đó mà. Bạch-vân-Phi nghe nói ngẩn ngơ cuay lại bàn ông Lão nói: Thưa ngài .... Tiểu-anh-hùng kia mỹ tự là gì, xin ngài chỉ giáo? Ông Lão uống một chén rượu, rồi nói sớm sớm mà rằng: Thằng nhỏ kia họ Nam-Cung tên Ngọc (họ đôi tên chiếc) năm nay mười hai tuổi đầu, nó là Tiểu-đồng của Huyền-linh-đại-sư, xem sóc về sự chè thuốc, Lão biết Công-tử và thằng nhỏ kia đồng phái, phải vậy hay không? Bạch-vân-Phi phát mừng nhảy lên, chạy lại nắm tay Nam-cung-Ngọc mà nói: Hảo Sư-đệ.... tôi bất ý bị lầm, nếu tôi biết Sư-đệ có nghề võ xuất chúng thế nầy, tôi sao dám đối thủ với Sư-đệ, nói rồi bèn rót một ly rượu, đưa lại tay Nam-cung-Ngọc mà nói rằng: Sư-đệ võ nghệ khác thường, nên tôi đổi thủ không lại, tôi chúc mừng Sư-đệ đắc thắng, xin hiền một ly rượu nầy.

Nam-cung-Ngọc chúm chím cười rằng: Tôi không dám.... tôi biết phận tôi còn nhỏ, chẳng giỏi giắng cái gì, tôi sở dĩ đắc thắng bữa nay, chẳng qua học lóm được mấy miếng đánh cuốn của Đại-sư bổi trước (Huyền-linh-đại-sư).

Bạch-vân-Phi nói: Sư-đệ khiêm nhường chi vậy, tôi vẫn biết tài giỏi của Sư-đệ không cùng, tôi dám chắc mấy tay Võ-sĩ tại xứ nầy, chẳng ai so sánh Sư-đệ cho kịp.

Nam-cung-Ngọc từ chối không được, bèn tiếp ly rượu uống liền, chàng ta uống rượu xong rồi, bèn tỏ thiệt với Bạch-vân-Phi mà nói: tôi biết nghề võ chút ít, chẳng những tôi học lóm, Đại-sư ma thôi, ngoài ra lại có học võ ở nhà, là Tổ-phụ tôi dạy biểu, khác nữa.

Bạch-vân-Phi lật đật hỏi: xin lỗi Sư-đệ.... Linh-tổ-phụ là người nào?

Nam-cung-Ngọc giơ tay chỉ ông Lão kia mà nói rằng: Ông nầy là Tổ-phụ của tôi, chẳng phải ai lạ, đời nhà Thanh nên hiệu Ung-chánh, ông làm nhiều việc khốc quí kinh thần, nay ông tuổi tác đã già, lánh mình chỗ sơn lâm tàng ẩn, bởi ông biết cuộc đời nhiều chuyện rắc rối, chẳng muốn xuất đầu lộ diện làm chi. Sacn có câu: «Minh triết bảo thân» nên ông già làm một ông lão nhà quê như thế.

Lam-thiên-Tải và Bạch-vân-Phi nghe nói thất sắc, nhảy tới bận ông Lão khấu đầu, hai chàng gắn vô hết lời, cứ do hỏi tánh danh của ông cho biết.

Ông Lão vuốt râu chúm chím, bèn học chuyện cho hai chàng hay rằng: Lão nầy chán ngán việc đời, chẳng nói sự mình với ai hết, nay hai vị có lòng thành thật, Lão phải nói vắn tắt một lời nầy, miễn hiệu Ung-chánh năm thứ mười ba, Lão thi hành mầy trận chiến trường oanh liệt, mầy trận ấy kinh thiên động địa, chẳng ai không chất lưỡi lắc đầu, bởi vì sự phân đôi Triều-đình, Địa-phương-quan ấm mà Lão hết sức, Lão muốn bảo tồn danh dự, bất đắc dĩ phải lên núi ẩn mình, những người quen biết Lão thuở nay, thường gọi Lão bằng Tỉ-bà-Tẩu.

Bạch-vân-Phi tiếp khẩu hỏi: Thưa ngài.... mỹ hiệu Tỉ-bà-Tẩu, tức là Nam-cung-đại-niên phải không?

Ông lão gật đầu rằng: Phải rồi..... phải rồi..... Lão đây là Nam-cung-đại-niên, hiệt hiệu Tỉ-bà-Tẩu.

(Mai tiếp)

VIN

TONIQUE & BI-NUTRITIF

Du Docteur RIF

Vệ-sanh TỬU *của Lương-y* **RIF** chế ra

Thứ thuốc rượu nầy là vị đại bổ gân cốt càng là trên kiện tinh thần, bất kỳ là bao nhiêu tuổi đều uống đặng cả. Nhưng kẻ tuổi cao khí lực suy giảm với thấy ngày xuân đã thôn môn, hễ uống rượu nầy vô, thì ắt đặng cải lão thành đồng, mặt mày tươi tốt coi như trẻ, lại mạnh hơn xưa.

Còn con nít liệt nhược, đàn bà mất máu, có người bịch, có chửa, nhưng kẻ hao tổn tinh thần, hễ uống rượu nầy vào thì mạnh mẽ lắm bội, da mặt đỏ sáng, tinh thần trên hiệu.

Giá mỗi vo là ba đồng bạc

Có trữ bán tại tiệm thuốc Tây đường Marins số 190-192, Cholon.

Dépôt Pharmacie France-Chinois 190-192, Rue des Marins, Cholon.

NÊN LƯU Ý

Quí ông, quí bà muốn cho thân thể đặng nhẹ nhàn, tinh thần đặng tráng kiện. thì có chi quí cho bằng bỏ một vo «*Vạn-ứng Nhị-Thiên-Đâu*» trong túi, khi lên xe, lúc đi đàng, dùng mà thoa và ngửi, đã thông hơi thở, lại trừ đặng những bịnh bất kỳ. Nêu muốn vừa lòng thì lúc mua mà dùng, xin hãy xem cho kỹ, kẻo lầm thứ giả.

NHỊ THIÊN-ĐƯỜNG

CIE DE CANTON

SAIGON

MON SAVON

Bằng hộp và bằng bao giấy

MÀU HƯỜNG

mùi nó thơm rất diệu dàng, dùng nó thì da được mịnh, tốt không khi nào hư

Có trữ bán khắp mọi nơi

Sirop Iodotanniq e Simble và Sirop Iodotannique Phosphate

Thường có những đứa nhỏ hoặc yếu, uống dầu cá không đặng, hay uống đặng mà không tiêu, thì người ta cho nó uống SIROP IOTANNIQUE simple hay SIROP IODOTANNIQUE composé đề thế cho dầu cá cũng tốt vậy.

Hai thứ thuốc nầy hãng chúng tôi chế bằng thứ thuốc hảo hạng của nhà Bào-chế đại danh bên PARIS gởi qua.

Một lít.....	2$80
Nửa lít.....	1.50
Phần tư lít.....	0.90

GRANDE PHARMACIE DE FRANCE.

84-90, đường d'Ormay — SAIGON

VICHYLAX

Thường thường bữa cỗ nầy cỗ khác nên đi sông không được, thì trong mình người thấy khó chịu, có khi đau bụng, nhức đầu, nổi mục trên mặt là vì những đồ ăn đóng khối trong bụng rồi thành men.

Bởi vậy xổ ngay thì hết. Muốn xổ dễ và sạch thì phải uống thuốc xổ bằng nước là thứ VICHYLAX vì nó xổ kỹ và đuổi hết những đồ độc trong mình ra.

Annam ưa VICHYLAX hơn hết vì uống nó cũng như uống rượu li-mô-nát và để khát. Uống nó không ai nghĩ là uống thuốc vì nó cũng có hơi như là li-mô-nát. Các ngài hãy xổ bằng VICHYLAX thử coi.

Mỗi vo,..... 0$50

Cam mỉ cho uống phần tư vo:

GRANDE PHARMACIE DE FRANCE.

84-90, đường d'Ormay — SAIGON.

Đại-tiện táo-bón sinh ra nhiều bịnh.
Nếu muốn **chánh khoi**, xin dùng:

thứ thuốc **VÉRITABLES "GRAINS de SANTÉ du Docteur FRANCK"**

La theo đúng lời dẫy biểu.

RẤT THẦN HIỆU
RẤT TIỆN
RẤT DỄ

Bán ở khắp các hàng bào-chế tây.

Indochine Films & Cinémas

DÉPARTEMENT RADIO

APPAREILS RECEPTEURS
à 3 et 4 LAMPES
type colonial Indochine
MARQUE S. F. E. R.

LAMPES des marques
RADIOTECHNIQUE
RECO VALVE
PHILIPS
MÉTAL

ACCUS DININ

Piles sèches EVEREADY & WONDER
Piles PERRY & WILLEF
Haut-parleurs RADIOLAVOX & PHILIPS

Atelier d'entretien et de Réparations dirigé par un technicien spécialiste

Magasin d'Exposition et d'Audition
106, Boulevard Charner
Saigon

THUỐC NHỨC ĐẦU
ASPIRINE
USINES du RHONE

NHỨC ĐẦU
SỔ MŨI
BỆNH CẢM
BỆNH GRIPPE
CÁC CHỨNG ĐAU NHỨC

THUỐC RƯỢU THIÊN-THỜI

(Xin xem toa thuốc dưới đây)

Toa thuốc rượu này của ông Lê-quang-Hóe, Cai-tổng Minh-đạt Mỏ-cày (Bénitre) soạn ra. Tôi đã có sao cho nhiều ông, thấy đều cứu được nhiều người rủi bị bịnh thiên-thời rất ngặt.

Phần tôi, tôi đã cho thuốc nầy, cứu được nhiều lắm.

Một trăm người, thấy cứu được trên chín mươi người ; miễn là đừng để cho quá ngặt nghèo, tức nhiên khó cứu.

Rượu nầy chẳng ai lạ trong dùng ma trị bịnh thiên-thời, nó cũng trị được bịnh trúng thực (1), trúng hàn (2) trúng thử (3), mỗi lần uống một muỗng café, như bịnh nhiều thì uống hằng hai, mười phút, hay năm phút đồng-hồ uống một lần, uống chừng nào thấy hết thì thôi. Thuốc rượu nầy không kỵ thai.

Toa thuốc nầy giá 16i 4 $ 50, (4) nên dặn tiệm thuốc tán ra cho nhỏ, rồi để vô thạp nhỏ chừng sáu bảy litres rượu, ngâm lối năm ngày đã dùng được.

Xin quí ông quí bà hãy lấy lòng chơn từ bỏ thuốc nầy ngâm rượu trước để dùng trong nhà, sau cứu người làm phước, vì bịnh thiên-thời là bịnh rất ngặt, sợ e đến việc trở tay không kịp.

NGUYỄN-KHẮC-NƯƠNG
Hội-viên Thành-phố Saigon
Chủ nhà in " Imprimerie Khắc-và hãng bánh Quốc-tế
32, Rue Le Grand ère

(1) *Trúng thực.* — Khi nào mình rủi ăn nhằm chi không tiêu, đau bụng lập tức uống vô một muỗng nhỏ thì hết liền.

(2) *Trúng hàn.* — Hoặc mắc mưa, hoặc đi đêm cảm mà sương, lập tức uống một muỗng nhỏ, tức nhiên khỏi trúng hàn.

(3) *Trúng thử.* — Khi nào đi ngoài nắng gắt, về chân ăn nhằm dưa, lập tức uống vô một muỗng nhỏ, tự nhiên khỏi trúng thử.

(4) Như đứng ít, bỏ mấy toa cũng được, ngâm lối bốn litres rượu.

N. B. — Thuốc rượu nầy tôi có ngâm sẵn, ai hiểu sự đến, tôi giúp thuốc, ở xa mà gởi theo.

KIẾN NƯỚC MỸ

LUNETTERIE MY-KHOUAN

KIỂU VÀ CỤNG NỔI TIẾNG

KHAI-MINH

CÁCH TRỊ BỊNH ĐAU

CAN, TÌ, PHẾ PHỦ

BẰNG THUỐC BỘT

POUDRES DE COCK

Có nhiều vị thuốc ngoại khoa uống vào trước đau là lành bịnh đau Can, tì phế phủ, không để nó làm cho bội đau một đây một lát mà thôi. Rồi bịnh trở lại nặng hơn, là vì thuốc không thấm vào gốc bịnh.

Cần nhứt ai ai cũng muốn trừ cho tuyệt bịnh. Thuốc bột *Poudres de Cock* là một vị thuốc thần hiệu cứu mạng vì nó làm cho Can, tì phế phủ được trong sạch, tạng ấy chuyển vận đặng nhau mà làm cho vật thực có ích cho con người.

Uống thuốc bột *Poudres de Cock* vật thực nào nó tiêu hóa cũng được hết, nó thấm và bổ mau thịt, thêm sức cho được khỏe mạnh.

Muốn trừ bịnh đau tì-vị cho tuyệt gốc rễ, ăn uống không tiêu đau bao tử nhức rương, sình ruột sưng bao tử, sưng ruột, đau gan ; muốn cho chứng bịnh ấy không bộc ra bịnh hayết suy, giảm gáo, giảm cổ, bịnh nước tiểu ngọt như có trùng trắng trứng gà đau hậu trực, vit lở lói và các chứng bịnh nặng hơn nữa. trước hay là sau khi ăn cơm uống một liều thuốc bột *Poudres de Cock*

Bột thuốc bột *Poudres de Cock* đựng trong hộp thiếc đã bán trong các tiệm thuốc tốt và tại chỗ bào chế ở thành JEUMONT tỉnh NORD.

Elixir tonique ANTIGLAIREUX du Dr GUILLIÉ

Là thuốc bổ mỹ-tiếu đã nổi tiếng từ một trăm năm nay (từ năm 1812) để trị các bịnh sợ

Mặt tối và Đờm cải

sinh ra, nghĩa là

các bịnh ở Gan, ở Dạ giấy (bao tử) ở ruột, ở tim, các bịnh đọng huyết, bịnh sợi sướu, Sốt Tê-thấp.

Phải nhận kỹ tên nhà
ROCHER, Bào-chế chuyên-môn
PARIS, 23, Rue du Cromelin
Bán ở các hiệu thuốc

RƯỢU BỔ HIỆU

MAUBAR

Trong những rượu bổ mà thiên-hạ hảo nhứt thì có thứ rượu bổ MAUBAR là tốt, bán được nhiều hơn hết ra Annam ưa dùng.

Rượu đó chế bằng rượu nho thượng hạng ở tại PHÁP-QUỐC, có nhiều chất bổ, nó làm cho những người uống được đỏ da nở thịt, trí hóa thông minh, thêm sức mạnh, vui vẻ luôn luôn.

Thật là một thứ rượu hay và bảo chế kỹ, không có giống những rượu khai vị khác bán trong mấy tiệm tạp hóa; vì rượu đó là những người không có học cách chữa bịnh mà chế ra.

Những người làm việc, học-hành, thể-thao, những dân-bà nằm bếp, nên uống rượu bổ MAUBAR. Hễ đã uống rồi thì phải ưa, vì rượu đó uống ngon lắm.

Mỗi ve lít (có một hạng) giá 1 $ 20.

GRANDE PHARMACIE DE FRANCE
56-58, Quai d'Orsay — SAIGON

Phung cùi! Cùi phung!

Hỡi anh-em chị-em đồng-bào! Chúng ta nên để lòng thương hại đến những người vướng phải bịnh phung-cùi ; vì nguơn chẳng may vướng phải chứng bịnh nan-y ấy rồi, thì chẳng khác nào cái thân đã chết mà chưa chôn. Thảm-khổ lắm!

Hiện nay hội xổ-số để giúp nhà thương nuôi bịnh cùi ở Qui-Hòa đã mở và số đã khởi-sự gởi bán rồi vậy chúng ta nên nhẫn lòng tán-thành vụ nghĩa lớn ấy.

Mỗi số giá một đồng bạc (1$00). Có để bán khắp nơi. Ở Saigon thì những chỗ có bán là :

Nhà buôn Courtinat — Nhà buôn Nguyễn-đức-Nhuận — Nhà in Union Nguyễn-văn-Của — Việt-Nam Ngân-Hàng — Nhà buôn bột xoàn François Sự — Các tiệm chà bán thuốc điếu — Rồi đây lần-lược cũng sẽ gởi cùng các cửa hàng lớn của người Tây người Nam, muốn mua đâu cũng có. Lại cũng có để bán ở các nhà-thờ, các Họ công-giáo. Còn ở lục-châu thì gởi khắp các tỉnh, các quận, các tổng, các làng.

Hỡi anh-em chị em đồng-bào ! Nên thương kẻ phung-cùi, nên xót người đồng-loại. Mua số nầy, cái phước còn lớn hơn lập năm bảy kiến chùa : lại may còn được lợi muôn ngàn chẳng hạn.

Sách chiếu hàng 15 có vẽ chạnh Gởi ra ngoài nước Pháp Kính tặng các ngại biên thơ hỏi

Nhà buôn dựng ra từ năm 1872

BỔ TRẺ CON CHƠI BỦ CÁC THỨC
Búp-bê - Kèn - Xe-Sông-giá - đồ chơi bằng cao-su
Bằng gỗ và bằng sắt v. v.

CÁC ĐỒ HÀNG CHƠI TẾT
Giấy mui đỏ chang hoàng - Quạt-giấy - Mũ giấy -
Một nẹ só-giấy đỏ đủa.

CÁC ĐỒ HÀNG TẠP HOÁ
Đồ trang sức - Các đồ bằng đá - Giao -
Nước hoa - Gương soi.

Bán ở nhà J. PATUREL & Cie
125 Rue d'Avron PARIS (20e)

Thuốc mới bài, uống vào lỗ miệng, trị

BINH TIỀM LA

Uống thế khỏi chích thuốc

SIGMARGYL

Laboratoire Chimiothérapique, 2 Place du Théâtre Français, PARIS, et toutes Pharmacies.